

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 219

Maribor, sreda 26. septembra 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čeku, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifni
Oglasno sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vprašanje trgovinske pogodbe s Češkoslovaško

Včeraj 25. tm. je odpotovala v Prago delegacija naše kraljevine v svrhu pogajanj s češkoslovaško republiko za sklep nove trgovinske pogodbe. Kakor znano, so bila pogajanja, ki so se vršila na spomlad v Beogradu, prekinjena radi prevelikih diferenc v zahtevah z obeh strani. Tudi se, da bodo tudi tokrat pogajanja trajala zelo dolgo, in pričakuje se celo, da bodo pri pogajanjih igrala ulogo tudi politična vprašanja. Pogajanja se bodo najbrže vodila v dveh etapah: v prvi bo lo precizirana vsa sporna vprašanja, v drugi se bo stilizirala pogodba v glavnih potezih. Tudi češkoslovaško časopisje naglašja, da bodo mnoga vprašanja imela politični značaj.

V trgovinskem prometu s Češkoslovaško je naša država pasivna, letos v prvi polovici leta za 462 milijonov dinarjev, torej skoro za celo milijardo letno. To kaže, da ima Češkoslovaška na našem pogajanju večji interes nego mi. Naša država je pretežno agrarna, Češkoslovaška močno industrijalna. Na prvi hip bi se torej marsikomu zdela stvar pogodbe zelo enostavna: nam naj zagotovijo Čehi prodajo naših agrarnih produktov, mi pa njim prodajo njihovih industrijskih pri nas. In vendar ni tako. Nasprotno, naša država je uvedla politiko carinske zaštite naše industrijske produkcije. Češkoslovaška pa skuša s simboličnim carinsko zaščiti svojo agrarno produkcijo. Mi skušamo na ta način omogočiti razvoj domače industrije, Češkoslovaška pa je v 10 letih od prevrata svoje kmetijsko gospodarstvo razvila do tako visoke stopnje, da ni več daleč čas, ko ji n. pr. živine in živalskih produktov sploh ne bo treba več uvažati. S primerom carinske politike je češkoslovaško mlekarstvo tako napredovalo, da lahko služi vsem državam za vzor.

Pričakovali smo, da bo Češkoslovaška omogočila uvoz naših žitaric in moke. Res je nekoliko znižala carino na pšenico, a udarila je tako visoko carino na moko, da je izvoz naše moke na Češkoslovaško padel na minimum in je naša mlinarska industrija težko udarjena. Ena prvih zahtev naše delegacije bo, da naši moki zagotovi češkoslovaški trg. Na drugi strani pa Češkoslovaška pričakuje, da bo naša država znižala zlasti carino na pivo in na steklo.

Ni veliko upanja, da bomo v trgovinski pogodbi s Češkoslovaško dosegli kakšne olajšave za našo kmetijsko produkcijo. V poučenih krogih so mnenja, da ne bomo dosegli znižanja carin za naše agrarne produkte in tudi ne za moko. Ker v tem položaju na drugi strani ni povoda, da bi mi dali koncesije češkoslovaški industriji, so izglede za sklep pogodbe minimalni.

PRAGA, 26. septembra. Danes bi se imela pričeti pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Na največje začudenje Čehov pa delegati Jugoslavije niso prišli v Prago, kakor je bilo dogovorjeno. Šele na ponovne pozive iz Prage je beogradska vlada telefonično odgovorila, da so se naši delegati zamudili v Budimpešti, kjer se vrše isto tako trgovinska pogajanja z Madžarsko.

PARIZ, 26. septembra. Belgijski letalski stotnik Coppens je izvršil včeraj v okolici Pariza skok s padalom iz višine 6.000 metrov. Poizkus je popolnoma uspel.

Majale so se gore rodila se bo miš

TUDI SEJA ŠIRŠEGA GLAVNEGA ODBORA RADIKALNE STRANKE NE BO PRINESLA RAZČIŠČENJA V RADIKALNI STRANKI.

BEOGRAD, 26. septembra. Radikalni širši glavni odbor je danes dopoldne nadaljeval razpravo o političnem položaju. Opaža se, da nastopajo vsi govorniki proti sedanjemu režimu in zahtevajo ukinitve sedanje vladne koalicije. Posamezni govorniki so celo zahtevali, da naj se izreče dr. Koroščekovi vladi nezaupnica in pozove radikalne ministre, da podajo ostavko in izzovejo krizo vlade. Soglasno se izrekajo vsi za sporazum s Hrvati in sodelovanje s Kmečko-demokratsko koalicijo.

Kljub temu pa vlada v političnih krogih pesimistična sodba glede rezultata posvetovanj širšega glavnega odbora radikalne stranke. Čeprav so govorniki zelo borbeni, se računa s tem, da bo seja vendarle končala s kompromisom. Prvotno sestavljena resolucija ožjega odbora je bila že včeraj znatno izpremenjena in bo najbrže še bolj omiljena. Resolucija bo sicer izrazila obsodbo Vukičevićevega režima, vendar pa ne bo dala Vukičeviću povoda za razcep stranke.

Iz Vukičevićeve okolice zatrjujejo, da so popolnoma zadovoljni z dosedanjim potekom razprave. Glavni odbor stranke da je pokazal celo več popustljivosti, kakor se je pričakovalo. Ravno radi tega namerava Vukičević

glavni odbor ponovno izigrati. Za soboto je sklical sejo poslanskega kluba radikalne stranke, na kateri hoče baje izzvati pristaše glavnega odbora, da izstopijo iz kluba in povzročijo tako razcep stranke. Pristaše glavnega odbora bi potem Vukičević nadomestil s fuzijo s Koroščevo stranko, tako da bi imel nato v radikalni stranki absolutno večino in bi mogel nadaljevati svojo politiko brez ozira na glavni odbor.

Politična debata v širšem glavnem odboru bo trajala še danes ves dan. Računa se, da bo šele pozno zvečer sprejeta politična resolucija, od katere bo odvisen nadaljni razvoj dogodkov. Danes je govoril tudi delegat ljubljanske oblasti, dr. Sajovic iz Koročevja, ki je med drugim naglašal, da so napravili dr. Korošec in ob njegova eksponenta, velika župana v Ljubljani in Mariboru iz Slovenije drugo Južno Srbijo. Korošček režim namreč favorizira nacionalno manjšino v Sloveniji, Slovence pa je napravil za državljane drugega razreda. Končno se je dr. Sajovic toplo zavzemal za sodelovanje s Kmečko-demokratsko koalicijo in za čim prejšnji sporazum med Beogradom in Zagrebom, ker bi le na ta način bilo mogoče sanirati sedanje nezdrave in za državo naravnost škodljive razmere v Jugoslaviji.

Pašičev naslednik v radikalni stranki

BEOGRAD, 26. septembra. Sedanji vodeči podpredsednik radikalne stranke, Aca Stanojević, je nedavno predlagal, da naj se v strankinih pravilih izpremeni člen, ki govori o strankinem predsedniku. Po njegovem mnenju naj bi bil na čelu stranke direktorij, obstoječ iz več oseb. Ker pa je glavni odbor ta predlog odklonil, je postalo sedaj vprašanje, kdo naj postane Pašičev naslednik v stranki, aktualno. Kakor se govori, bo izvoljen za vodjo stranke Aca Stanojević, ako pa on vsled starosti in bolehnosti ne bi hotel sprejeti tega mesta, potem postane šef stranke Marko Trifković.

Polom razorožitvene politike

PARIZ, 26. septembra. Veliko senzacijo so vzbudila tu poročila tukajšnjih listov, da se je Francija odločila, da opusti vse napore za razorožitev v okviru Društva narodov, ker so se izkazali dosedaj kot nekoristni in brezuspešni. — Francoski delegat pri Društvu narodov, Paul Boncour je ta sklep že sporočil Društvu narodov. O vzrokih tega naprtačovanega koraka Francije krožijo na različnejša ugibanja. Francija pričakuje, da bodo Zedinjene države že v najkrajšem času v posebni noti odklonile angleško-francosko pomorsko pogodbo, češ da so proti vsakemu diktiranju razorožitve. Ako torej Zedinjene države, ki so ena največjih pomorskih sil, na drugi strani pa Rusija kot ena najmočnejših držav na kopnem, nočeta sodelovati pri pogajanjih za razorožitev, potem nima več nobenega smisla, da bi se nadaljevala posvetovanja o razorožitvenem načrtu. Francija, kateri sicer po locarnski pogodbi jamčita njene meje dve vele-vlasti, vrh tega tudi ne sme pozabiti na

svoje male zaveznike, ki so vsi v veliki nevarnosti. Češkoslovaško ogroža izolacija za slučaj priključitve Avstrije k Nemčiji, Jugoslavijo zveza med Italijo in Madžarsko, Rumunijo ogroža Rusija s svojo zahtevo po Besarabiji, Poljska pa je v zelo delikatnem položaju med Nemčijo in Rusijo.

Oboroževanje Amerike

WASHINGTON, 26. septembra. Vlada Zedinjenih držav je sklenila, da pošlje Angliji in Franciji posebno noto, v kateri bo naglašala, da Zedinjene države ne bodo več sodelovale na nobeni novi razorožitveni konferenci. Vrh tega se v merodajnih ameriških krogih vedno bolj utrjuje prepričanje, da morajo Zedinjene države nadaljevati z zgradnjo velikih križark in oklopnih in posvetiti posebno pozornost tudi oboroževanju na kopnem, tankom in drugim pomožnim sredstvom. Letni izdatki za to bodo znašali 700 milijonov dolarjev.

Pogreb madridskih žrtev

MADRID, 26. septembra. Število žrtev gledališke požarne katastrofe tudi še danes ni ugotovljeno. Izpod razvalin gledališča so potegnili dosedaj preko 300 čisto ožganih trupel in kup zogljenelih kosti. Policijsko poizvedovanje za pogrešanci je silno težavno, ker vlada v mestu še vedno silno razburjenje in zmeda. Verjetno je, da znaša število žrtev mnogo nad tisoč. Včerajšnji pogreb se je izpremenil v veličastno žalno manifestacijo. Udeležilo se ga je nad 40.000 ljudi. Nadalje žrtve bodo pokopane jutri dopoldne. Na pokopališču je pripravljen velik skupen grob, občina pa namerava zgraditi nesrečnim žrtvam krasen skupen spomenik.

Tatvine na trgu

»Tu v predpasnikovem žepu sem imela denarnico, samo malo sem stala na trgu, pa je ni bilo več,« razlaga razburjena gospodinja uradniku na policiji. Z njo je prišel tudi dečko kakih 12 let in njegova mati. Dečko je namreč stal na trgu tik okradene in ona je opazivši tatvino, dejala stražniku, da se iz svoje bližine ravno na dečka najbolj spominja. Tedaj je pa nastopila dečkova mati: »Kaj, mojega otroka boste sumili! Tega ne dopustim — — Vsi trije so romali na policijo. Uradnik je oškodovano gospodinjino lepo poučil, da je treba paziti. Dolgoprstežev je dosti. Blizu Čakovca je neka vas, polna tatov, ki obiskujejo trge od blizu in daleč. Listnice ni varno nositi tako, da se že od daleč vidi. Tat jo zgrabi in zbeži. — Da, da, vsako šolo je treba plačati,« je menila resignirano gospodinja ter se hotela posloviti. Tedaj je pa nastopila dečkova mati: »Moje fantje je obdolžila!« Razburjeno je govorila o krivici sem, krivici tja. Uradnik je miril, češ, da ni obdolžila, da je samo omenila, da je deček stal blizu nje. To bi v takem slučaju vsakdo storil. Žena je pa prišla v jezo ter ni mogla nehati. — »Pazite, kaj govorite!« se je oglasil opomin, pomagal pa ni. »Če ne nehati, boste kaznovani radi nedostojnega vedenja!« — Žena ni znala nehati do odločitve: »Potem pa ostanete tu!« Skrb je ugnala jezičnost in ko je uradnik čez nekaj časa vprašal: »Ali ste se že pomirili?« — je brez besede potrdila. — »Potem pa lahko greste domov!« — Žena si je oddahnila in »hvala lepa« je dejala.

Cesta v Sv. Peter

je pri neurju v soboto tudi trpela. Na istem mestu, kakor že večkrat, jo je zasul plaz. Okrajni zastop je pa ob drugih takih prilikah najel več delavcev, navadno kaznjence, tokrat, ko je bila škoda in prometna ovira večja, so pa delali samo štirje delavci. Cesta radi tega še ni popravljena. —

Na stolpu cerkve sv. Jožeta

v Studencih, ki jo pravkar popravljajo, je zapadel nocoj prvi sneg; istotako na Kalvariji in na višje ležečih točkah. Je pač predhodno se javil na Pohorju, da nas preveč ne preseneti. — Nekateri športniki so se že spravili na popravilo sank in smuč, vendar pa ne bodo prišli na svoj račun; kajti merodajni vremenski prerok t. j. stoletni koledar, ki se letos ni skoro prav nič vrezal, napoveduje izredno lep oktober. Vederemo! —

Preiskave pri hrvaških omladinah

Zagrebska policija je iz dosedaj popolnoma nepojasnjenih vzrokov izvršila včeraj nepričakovano preiskavo v stanovanjih raznih uglednejših hrvaških omladincev. Kakor se govori, so preiskave v zvezi z znanim proglašenjem socialnega bojkota režimskih pristašev s strani vodstva Kmečko-demokratske koalicije. Seveda so bile vse preiskave brez vsakega uspeha in so režimovci zopet za eno blamažo bogatejši. —

Mariborski gledališki abonma

Vsi prijatelji gledališča se opozarjajo na ugodnost gledališkega abonmana radi mesečnih obrokov. V interesu publike je, da se priklasi čim več abonentov, ker s tem ne koristijo samo sebi, temveč tudi umetniškemu delovanju gledališča: čim več publike, tem boljše gledališče!

Počasi, a vendar.

— Papa, čemu pa stoji škorklja na eni nogi?

— Najbrž, ker — hm — tja — seveda, ker bi sicer padla, če bi dvignila tudi drugo.

Maribor se prenavlja in širi

PROČELJA. — JAVNI LOKALI. — POPRAVLJENE IN NOVE ZGRADBE.

Tam v zorni pomladi letošnjega leta se je neki nergač s precej strupenim jezikom obregnil v »Večerniku« ob razne nedostatke na mariborski zunanosti z očitnim namenom, da bi dal merodajnim činiteljem vzpodbudo, da jih odpravijo. V mnogih slučajih se mu je to v polni meri posrečilo, ker so očitno razni hišni gospodarji smatrali glas javnosti za božji glas.

Razne podrtje v Vetrinjski ulici so se izpremenile v lične stavbe in tista nekdanja grda kočura patrov benediktincev, Vetrinjski dvor, predstavlja danes s svojo lepo baročno zunanostjo malo palačo, ki je ulici in mestu naravnost v čast. Tudi vzhodna stena Trgovskega Doma, ki je kar par let »krasila« Aleksandrovo ulico, je vzela pogumno zalet k prerojenju, a je žalibog sredi svojega hvalvrednega stremjenja žalostno obtičala, ker ji je vrgla višja inšanca, — pravijo, da je to mestni stavbeni urad, — debelo poleno pod noge. Do zopetnega zaleta baje ni več daleč.

Grad pridobiva vsako leto prikupljivejše lice. Najprej se je prerodilo pročelje proti Grajskemu trgu, potem ono proti Trgu Svobode, ki je vrh tega znatno pridobilo po ličnem restauracijskem letnem vrtilčku gospoda Majdiča, sedaj pa je v delu zapadno pročelje, čegar obnova je, sodeč po dosedanjih uspehih, res v umetniških rokah. Renesanci del stavbe, ki ga tvori vhod v Grajski kino, prihaja šele sedaj do polne veljave in bo odtehl je v večji meri vzbujal pozornost in dojem dopadenja pri tujcu in domačinu, čegar duh je količkaj dostopen umetnosti.

Gosposka ulica beleži tudi napredek; stara bajta na vogalu nasproti kavarne Central se je neverjetno pomladila. Vloga Voronova, Steinacha in Dopplera v eni osebi je kaj spretno igrala »Južnoštajerska posojilnica, ozir. njen gospod arhitekt, ki se mu je pomladitev v polni meri posrečila; zdi se celo, da je tam precej ozka Gosposka ulica kar širša postala.

Javni lokali se lepšajo, širijo, rodijo. Unionska pivnica je krasno prenovljena,

kavarna Jadran se je razširila in v vsakem oziru modernizirala; naravnost vzor na je tu oprema biljardne sobe in brezhibno higijenska naprava »stotaka brez enojke«, ki bi lahko služila za vzgled sličnim napravam v drugih javnih lokalih. V štadiju rojstva je nova kavarna na Grajskem trgu. Razum Velike kavarne, ki pa izkazuje precejšnje nedostatke, nima Maribor nikake reprezentančne kavarne, s katero bi se mesto res lahko izkazalo. Bodoči lastnik nam pa s svojimi modernimi nazori, s svojo podjetnostjo in resnostjo brezdvomno jamči, da bodo Mariborčani z novo akvizicijo lahko zadovoljni. Visoki lokali, ki se bodo dali skrajno prezračevati, vsestranska udobnost v vseh mogočih pritlikinah, mnogo snage in svetlobe: vse te lastnosti združene so doslej pogrešale mariborske kavarne. V novo podjetje se vseli gospodar z različnim mrtvim in živim inventarjem iz sedanje kavarne Central. K slednjemu je vsekakor prštevat v vsakem oziru zaokroženega gumijastega poliglota, nad čegar polglostnostjo pa nekateri gostje kavarne Central zmagujejo z glavami; eno stoji: ciceronijske latinščine mož ne govori. Pravijo, da si vzame za ta jezik inštruktorja.

Nasproti staremu pokopališču kopljejo temelje za novo moderno stavbo; tam onkraj Drave, v bližini kadetnice, je vstalo kar čez noč novo športno igrišče, med Tržaško cesto, Radvanjem in kadetnico pa kar celo novo mesto, obstoječe iz manj ali več posrečene zgradbe velikega števila delavskih hišic in iz nebroja eno- in dvostanovanjskih vil in vilic, ličnih prostornih, higijenskih, kar vse prav živo priča o podjetnosti in velevrednosti mestnega magistrata in prebivalstva samega.

Lepša se Maribor in širi; slavo mu pa pojem z bojaznijo v srcu, da se prav kmalu ne oglasi v »Večerniku« gospod »nergač« in se prav besno ne zaleti v »pege in pegice«, ki žal v velikem številu še kvarijo in naše lice naše prestolice.

Ap.

Rogaška železnica

— kakor se poroča — je doživela veliko razočaranje z novim voznim redom. Že dosedaj je imela pozimi samo eno na vse strani dobro zvezo z glavno progo proti Celju in Mariboru ter Rogatcu in iz istih krajev. Pri tej zvezi se je na Grobelnem prestopilo v par minutah, po novem voznem redu bo pa treba popoldne na Grobelnem čakati sedem četrt ure proti Celju in Mariboru ter eno uro iz istih krajev proti Rogatcu. S temi vlakmi se vozi največ občinstva po Rogški železnici, zlasti dijaki iz šol, uradniki in učitelji, ki v Šmarju nimajo stanovanja, v Celje ali drugam, trgovci in drugi po opravkih v Celju, Mariboru in pri uradih v Šmarju. Na Grobelnem je pri teh vlakih največ potnikov, včasih pa na stotine. Kje naj toliko ljudi čaka toliko ur: v mali mrzli čakalnici, ali v križem odprti verandi, ali v obeh malih gostilnah? Zlasti uboga šolska mladina bi tu zmrzavala, trpela na zdravju in zgubljala dragoceni čas za učenje. Pa tudi vlakovno osobje nima opravila in se tri ure ne ve kam drugam zateči ne go v gostilno. Naravnost neumevno je, kako se je moglo dogoditi tako strašno poslabšanje voznega reda. Nujno potrebno in pričakovati je, da se ta namarnost ali pomota popravi še pred 1. oktobrom, in da se uvede dosedanj zimski vozni red, po katerem imata na Grobelnem vlaka št. 8135 in 6836 prihod ob 14.47 in odhod ob 15.15. To je treba takoj urediti tudi zato, ker je radi tega zavladalo velikansko ogorčenje med ljudstvom, ki se boji velike zamude, stroškov in škode.

Zimski vozni red na Rogški železnici je enak poletnemu med glavno sezono v Rogški Slatini, kar po sezoni nima nobenega pomena, ker ni v zdravilišču nobenega gosta. Pisalo se je, da se hoče s tem napraviti boljša zveza z Mariborom. Iz Rogatca se pride v Maribor res nekoliko preje, toda samo z brzovlakom in s polurnim čakanjem na Grobelnem, dočim se po doslej običajnem voznem redu dospe v Maribor z osebnim vlakom nekaj pozneje, ni pa treba čakati na Grobelnem. Iz Maribora v Rogatec se po starem vozi z osebnim vlakom naravnost, po novem se pa mora čakati eno uro na zvezo. V čem obstoja torej zboljšanje? Kdo se vozi z brzovlakom na tako kratki progi? Stara zimska popoldanska zveza je najboljša, kar si je mogoče misliti, zato naj ostane; po možnosti naj se pa zboljša jutranja zveza iz Maribora in zvečerna v Maribor. Zlasti naj se napravi zveza Rogške železnice k dopoldanskim vlakom glavne proge ob 10.24 oziroma 10.47. Za ljudstvo je ta zelo potrebna, zato je gospod srežki poglavar v Šmarju že poletni deloval za njo in dosegel obljube. Mesto te se je priklonil jutraj tovornemu vlaku en vagon, ki ima zvezo z Mariborom in je pripravljen tudi za ljudi, ki prihajajo k uradom v Šmarje. Slabo naj se torej zboljša, dobro naj se pa vendar ne odpravlja!

V naše državljanstvo

so sprejeti naslednji Mariborčani: konzularni uradnik Karl Širok; lekarnar Konstantin Matauš; železničar Alojzij Edelhauser; posestnik Henrik Jäger, železničar Deziderij Simon; posestnik Iv. Madlica, trgovec Karl Pugelj, učiteljica Terezija Nagele, Jakob Grbac, Pavel Zaunschirm, strojevodja Alojzij Anderle, Ivan Vanek, uradnik Ljudevit Halbwirt, usmiljenka Marija Kerševac, zasebnica Marija Edelhausen, trgovka Katarina Schamesberger, zobni tehnik Viljem Lautner, kaznilniški paznik Alojzij Rupnik; dalje finančni kontrolor Mihael Petišič iz Legerada, zidar Ivan Rusjan iz Pekar, Henrik Bizjak, posestnik iz Celja, posestnik Ivan Poropat iz Skok, mersarski pomočnik Ivan Krivec iz Spodnje Rečice ter Robert Seis, gozdarski upravitelj iz Oplotnice. —

Nesreča.

V Rošpohu se je gospa Marija Armič po nesreči močno opekla v svoji kopalnici. Rešilni oddelke jo je moral odpeljati v bolnišnico. —

Krčevina.

Pevsko društvo »Luna« priredi v soboto 29. t. m. ob 7. zvečer v gostilni Wombek (Taferna) trgatveno veselico s petjem, z godbo, s plesom in s konfetij. Vstopnina 4 Din, Vabi odbor. — 1812

Najlepše okrašena okna v Mariboru.

Olepševalno društvo za mesto Maribor in okolico je v odborovi seji dne 21. sept. določilo diplome, oziroma pohvale za najlepše okraske oken, balkonov in predvrtov s cveticami. Diplome dobe: Cvetlična ulica 13 (Štepič), Maistrova ul. 5 (Bayer-Swaty), Aškerčeva ulica 1 (Supanz), Maistrova ulica 21 (Plemeč), Kamniška cesta 8 (Bizjak), Gosposka ul. 14 (Mihelič), Ciril-Metodova ulica 18 (Balon), Gosposka ulica 31 (Kreditna banka), Aleksandrova cesta 25 (Pregrad), Samostanska ulica (Saria). Pohvalo dobe: Aleksandrova cesta 33, Aškerčeva ulica 17, Cankarjeva ulica 33 in 35, Glavni trg 10 in 22, Gosposka ul. 27, Kamniška cesta 14, Koroščevo ulica 2, Maistrova ulica 13, 16, 17, Marijina ulica 24, Prečna ulica 1, 5, 6, Prešernova ulica 1, 5, 6, 23, 31, Razlagova ulica 15, Samostanska ulica 12, Slomškov trg 15, Slovenska ulica 3, Smetanova ulica 23, Tattenbachova ulica 14, 16, Trubarjeva ulica 11, Vilharjeva ulica 2, Wildenraierjeva ulica 16, 17, Ulica 20. oktobra 4, Zrinjski trg 3. —

Koncert Spiller.

Mladi zagrebški violinist Ljerk Spiller je doslej pri vseh svojih nastopih vzbudil največje priznanje in zanimanje. Novembra meseca nastopi na Dunaju v dvorani Musikvereina. Opozarjamo že danes na to velezanimivo prireditev. —

Zlet mariborske JČ lige v Brno.

Znana razstava sodobne kulture v Brnu, ki traja že od majnika in bi morala končati s septembrom, je bila sedaj podaljšana do 14. oktobra. Razstavo, ki je nekaj popolnoma svojevrstnega in je nikakor ni moči primerjati z raznimi velesejmi, je posetilo doslej že krog 2 milijona 400.000 ljudi. V oktobru se bodo vršile v Brnu že tudi velike svečanosti v proslavo desetletnice osvobodjenja. Razstavo obiskujejo najodličnejše osebnosti iz vse Evrope. Le iz Jugoslavije je obisk nezadovoljiv. Priporočali bi torej Slovencem, da izrabijo še zadnje tedne in obiščejo to edinstveno izložbo, ki drastično kaže epohalni razmah češko slovaške države na vseh poljih tekom prve dekade svojega obstoja. Kakor doznajamo, pripravlja tudi mariborska JČ liga poseben zlet v Brno. Zeleti bi bilo, da se načrt uresniči. Pri tem vsak posestnik mnogo pridobi, več kot bi sicer cele mesece študiral razne panoge modernega gospodarstva države, občine in razvoja raznih kulturnih panog. —

V obrtno nadaljevalno šolo v Sv. Leartu v Slov. gor.

bo vpisovanje učencev in učenk v vse tri razrede v nedeljo, dne 30. sept. in v ponedeljek, dne 1. okt. od 9. do 12. dop. v ravnateljevi pisarni drž. meščanske šole. K vpisovanju mora prinesiti vsak vajenec in vajenka zadnje šolsko izpričevalo in Din 100 vpisnine kot prispevek za učne pripomočke. Opozarjamo vse obrtnike v okolišju 6 km, da morajo vsi njihovi vajenci in vajenke brez izjeme obiskovati šolo. Reden šolski pouk prične v sredo dne 3. okt. popoldne ob 14. uri. —

Dobrovoljci!

Glasom obvestila saveza v Beogradu pozivamo svoje člane, ki so zadostili svoji članski obveznosti in bi se hoteli udeležiti proslave proboja solunske fronte dne 7. in 8. oktobra v Beogradu, da to sporočijo najpozneje do 27. t. m. opoldne tovarišu predsedniku Lenardu, Aleksandrova cesta, trgovina Pinter in Lenard. Vožnja sem in tja II. in III. razred brezplačna. Klub dobrovoljcev. 1817

Cercle français.

Francoski krožek v Mariboru otvori začetkom oktobra za člane društva in njihove otroke sledeče francoske kurze: 1. Francoski otroški vrtec za otroke do 10. leta. 2. Tri stopnjuječe se kurze za odrasle, v katerih se predela snov prvih pet razredov realke. 3. Konverzacijski kurz za člane, ki govore že precej gladko francoski. 4. Kurze v malih skupinah za osebe, ki se pripravljajo za izpite iz francoščine. 5. Ponavljalne kurze za dijake. Vpisovanje v te kurze bo v torek dne 2. oktobra od 18. do 19. ure na drž. realki, pritiče na levo, pozneje pa v kurzihi samih. Pouk v kurzihi za odrasle se bo vršil istotam ob torkih in petkih od 18. do 19. oz. 19. do 20. ure, v ostalih kurzihi po dogovoru. Šolnina v vsakem kurzu po 30 Din mesečno, v malih skupinah sorazmerno več. Člani društva plačajo 30 Din letne članarine in pri prvem vpisu 10 Din vpisnine. 1814

Mariborski in dnevni drobiž

Spominske plošče v novem delu mariborskega parka

Mnogo pritožb je slišati in čitati glede mariborskih spomenikov. Revolucionarna doba jih je odstranila, a podstavki so ostali niti v lepoto niti v čast preteklim letom. Sedaj bo vsaj eden izmed teh ostankov izginil. Mariborsko Olepševalno društvo je sklenilo, da postavi na mestu, kjer je stal steber v spomin na obisk cesarja Franca Jožefa v novem delu parka ob 10-letnici drug spomenik. Zamislilo si ga je nekako tako-le: Na vrhu bi plaval orel, pod njim bi bil mestni mariborski grb. Nekoliko nižje bi bile na steber pritrjene štiri plošče iz sivega marmorja, ki bi oznanjale: 1. prihod regenta in sedanjega kralja Aleksandra v Maribor, 2. zavzetje Maribora po generalu Maistru, 3. 10-letnico obstoja nove kraljevine in 4. 50-letnico mariborskega Olepševalnega društva. Orel in mestni grb bosta vilita iz medij. Da bosta umetniško izdelana, bo odbor poveril to nalogo našemu mlademu umetniku g. Niku Pirnatu, vtil ga pa bo strokovnjak gosp. Sojč. Napiši na mramornatih ploščah pa bodo sledeči: Spredaj: »Dne 29. junija 1920 je prvič obiskal Maribor jugoslovanski vladar Aleksander I. Ob straneh, na desni: »Dne 1. novembra 1918 je general Rudolf Maister odločil s svojimi četami usodo Maribora«; na levi pa: »1. XII. 1918 — 1928«. Na zadnji strani pa bo napis: »Olepševalno društvo za mesto Maribor ob svoji 50-letnici«. Spomenik bo slovesno odkrit dne 1. decembra o priliki proslave 10-letnice osvoboditve Maribora. —

Mariborska mestna zavarovalnica za delavce

Kakor znano, morajo biti vsi delavci zavarovani po zakonu pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Izjemo

dovoljuje zakon le v § 7 glede onih oseb, ki so nameščene pri državi in pri samoupravah, ako jim te jamčijo enake ugodnosti za slučaj bolezni, onemoglosti, starosti in smrti ali v slučaju nezgode. Okrožni urad sam še ne izplačuje zavarovanj v slučaju onemoglosti in starosti in je to še velika in težka pomanjkljivost v izvršitvi zakona za vse prizadete. Tudi pri mariborski mestni občini je mnogo delavcev, ki so že več let pri njej uslužbeni, a so sedaj postali stari in onemogli, tako da delo s težavo opravljajo in bi bilo pravično in pravilno, da bi na svoja stara leta mogli uživati mir in počitek, ne da bi se pri tem morali bati najhujše bede. Če se jim v takem slučaju nakloni kaka miloščina, je to še vedno miloščina, ki ni primerna oblika za dajanje človeku, ki se je vse življenje trudil in pošteno delal, in ki ima celo po zakonu nekaj pravice do starostnih prejemkov. Ker tega torej okrožni urad še ne izplačuje, bo morala mestna občina na podlagi gori imenovanega § 7. prevzeti vse zavarovanje na sebe in bo tako izvršila vse naloge tega zakona. — Enako institucijo ima že od leta 1923 ljubljanska občina, ki po uradnem poročilu z istimi prispevki, ki jih pobira Okrožni urad, izhaja, tako da tudi mariborski občini ne bo treba za mestno zavarovalnico nič več plačevati, kakor plačuje sedaj, in delavcem ničesar več odtrgovati, kakor se jim odpiše sedaj, vendar pa bo zanje v vseh ozirih oskrbljeno, kakor si to lepo zamišlja naš zakon o zavarovanju delavcev. —

27.-30. sept. Elizabeta Bergner

v divnolepem vefilmu

1819

Donna Juana

Hitite in oglejte si to bajno veeledelo

Tel. 329

Kino Union

Dragocene kuhinje

KUHINJA ZADNJEGA RUSKEGA CARJA. — VEČ TON ZLATE IN SREBRNE POSODE.

Od časov starih Faraonov preko rimskih cesarjev do današnjih prvakov oblasti in denarja je kuhinja velevažen del visokih in najvišjih domov. Mnogi od vladarjev in veljakov so sicer res podpirali tudi umetnost ter zapustili v svojih gradovih velike zbirke umetnin, a kuhinja je vendarle še bolj združena z visoko častjo, ker so za njo skrbeli vsi.

Kuhinje carjev, cesarjev, kraljev, knezov in milijarderjev so često pravi muzeji. Upraviteljstva velikaških kuhinj so še dandanes marsikje prave države v državi. Kuhinjska oprema je velikanska zbirka dragocenosti, s katerimi se je ukvarjalo veliko število umetnikov in mojstrov predno je vse stopilo v službo svoje dovolj prozaične svrhe. Naj sledi nekaj primerov kuhinjskega sijaja in razkošja:

Zadnji ruski car je takoj, ko je zasedel prestol, odredil poldrugi milijon zlatih rubljev za preureditev kuhinje v zimski palači. Kuhinjsko orodje in posoda je bila iz čistega srebra. Bilo je štirideset ponev, od katerih je prišla vsaka na 1000 rubljev. Omarice in predalčki za razne dišave so bili iz zlata. Plošče peči so bile obrobene z zlatom in srebrom, mize in police so bile pa iz najdražjega marmorja. Za same okraske se je izdalo stotisoč zlatnikov. Redkokatera omarica je bila brez zlatega carskega grba. Bilo je 3000 srebrnih žlic in več zlatih raznjev. Prvi kuhar je dobival letno plačo od 160.000 rubljev, drugi pa po 20 do 30 tisoč. Bilo je še več sto nižjih kuharjev in pomočnikov. Za dvorsko kuhinjo so odpadli na leto trije milijoni od državnega proračuna.

V kuhinji angleških kraljev v Wind-

soru predstavlja samo bakrena posoda vrednost nekdanjih stotisoč ali današnje-ga poldruega milijona. Srebrnina je trikrat toliko vredna. Samo pohištvo iz hrastovine in ebenovine je vredno najmanj tri milijone brez posebne zgodovinske vrednosti, ki je veliko večja.

Najdragocenejšo kuhinjo ima španski dvor. Posoda je starodavna in velikan-ske vrednosti. S špansko bi se k večje-mu lahko merila kuhinja nekdanjih perzijskih šahov. V Teheranu je za več velikih vozov zlata, z dragulji obložene posode. Samo posodo so cenili strokovnjaki na okroglo 450 naših milijonov. Historična vrednost takih zakladov se seveda ne da oceniti.

Dragocene kuhinje imajo seveda tudi indijski knezi — maharadže. Eksotično življenje z rafiniranimi užitki in razkošnim sijajem jim je edini smoter. Vsak izmed njih se je oklenil kake posebnosti — prave manije. Eden zbira dragulje, drugi najdražje preproge in mnogi so posvetili vse svoje skrbi kuhinjam. Patialski maharadža, ki mnogo potuje, vozi križem sveta seboj toliko svoje kuhinje, da zasede z njo več železniških vagonov.

Najvišja ameriška dolarska aristokracija, ki pri vsej svoji moderni in hladnokrvni spekulaciji tako vneto posnema eksotične velikaše, vlaga tudi milijone v svoje kuhinje. Tako je Vanderbiltova kuhinja v Newyorku vredna okroglih 30 naših milijonov. Kalifornijski milijarder John Ashbury si je tudi približno z enako svoto uredil in opremil svoje »domače ognjišče«.

Vse te kuhinje so barke, ki plavajo po morju velike narodne bede.

Zgodovina nekaterih vsakdanjosti

Mnogoteri predmeti vsakdanje uporabe imajo zanimivo zgodovino, ki je pa malo znana ravno vsled tega, ker so nam vsakdanjosti tako domače, da se ne vprašamo po njihovem nastanku. Naj sledi par neznanih primerov zgodovine vsakdanjosti:

Svetilka s cilindrom in stenjem je iz druge polovice 18. stoletja. Traku podobni stenj je iznašel l. 1782 Francoz Leger, njegov rojak Argand je pa svetilko spopolnil s cilindrom. Prej so imeli v svetilkah steni, ki je bil podoben palčici in je gorel prosto.

Papir iz cunj so začeli izdelovati Kitajci že leta 105. Po 600 letih je prišla ta iznajdba v Turčijo, v 13. stoletju pa v Evropo. Prva jeklena in bakrena peresa so prišla v rabo l. 1544 in sicer v Nürnbergu. Peresnike, napolnjene s črnilom pa omenja prvič Daniel Schwen-ter l. 1636. Svinčnike je uvedel švicarski učenjak Konrad Gesner l. 1565. Grafit je tedaj tičal v kovinastem obodu. Grafit v les so spravili prvič v Nürnbergu.

Vžigalice je iznašel Francoz Chanel l. 1805, izpolnil jih je pa angleški lekar-nar Walker l. 1827.

Krtače za zobe imamo od Kitajcev. Ta predmet je rabil dolga stoletja za pot v Evropo, v Aziji je bil pa že v Moha-medovi dobi. Nego zob s krtačo in praškom je v Evropi prvi priporočal zdrav-nik Hellwig l. 1687.

Užaljeni minister

V nekem šaljivem listu v estonskem mestu Talinu je izšla slika človeka, ki sedi na gotovi porcelanasti posodi. Na sliki ni bilo nobenega napisu, vendar je mogel vsakdo takoj uganiti, kdo je ta človek. Preveč je bil namreč podoben nekemu znanemu ministru. Minister je vložil nato tožbo proti uredniku lista, ki se je pred sodiščem zagovarjal slede-če: Človek, ki sedi na posodi, je sicer res tako podoben ministru, da bi ga mor-al vsakdo smatrati za ministra, vendar pa ni to. Ako pa se postavite na stališ-če, da je to res ministrova slika, po-tem pa moram odločno zanikati, da je posoda, na kateri sedi, oni predmet, na katerega misli gospod minister. In če končno pomislimo, da imamo v resnici

posla s sliko gospoda ministra, ne more nikdo govoriti o kaki razžalitvi, ker to končno odgovorja dejanski istini. Sod-nik je res priznal logiko obtoženca in ga oprostil.

Kako so nastale „kajzerce“

Gotovo malokdo ve, odkod ime in oblika peciva, ki se prodaja pri nas pod imenom »kajzerce«. L. 1529 so Turki oblegali Dunaj. Ker niso mogli mesto zavzeti z naskokom, so pričeli kopati podzemne hodnike pod mestnim ozid-jem, da bi je pognali potem v zrak. Tedaj so bile dunajske pekarnice namešče-ne v kletih mestnih utrd. In ko so Tur-ki pod mestnim zidovjem kopali rove, so peki kmalu zaslišali udarce krampov in motik. Takoj so o tem obvestili po-veljstvo dunajske trdnjave, ki je izdalo potem vse potrebne varnostne odredbe in tako rešilo mesto. V spomin na ta do-godek so dali dunajski peki potem mal-im žemljem obliko turškega turba-na, na čast avstrijskega cesarja-zmago-valca pa so jim dali ime »kajzerce«. To skromno pecivo ima torej res sijajno zgodovino.

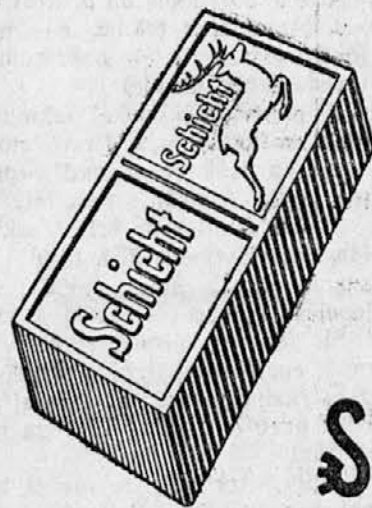
Matematika pred 3700 leti

V petrograjski »Eremitaži« se nahaja egipčanski papirus, ki je star 3700 let in je posebno zanimiv radi tega, ker je na njem napisana cela vrsta matematičnih obrazcev. Po dolgem trudu se je posre-čilo znanemu egiptologu Struveju, pro-fesorju petrograjske univerze, razvozla-ti klinasto pisavo na 5 m dolgem papi-rusu. Vsebinska je vzbudila razumljivo senzacijo med učenim svetom, saj pri-naša zopet neizpodbiten dokaz, da so bi-li stari Egipčani na jako visoki kulturni stopnji, o kateri se evropskemu srednje-mu in začetnemu novemu veku niti ni sanjalo.

Omenjeni papirus je popisal najbrže egipčanski dijak in nam kaže 25 račun-skih nalog, med njimi navadne aritme-tične (regeldetrija), algebraine in geo-metrijske. Posebno zanimivi sta dve na-logi: izračunanje telesnine okrnjene pi-ramide in ploščine polkrogle. Obrazci so isti, kakor se nahajajo v današnjih mo-dernih geometrijah. Iz obeh računov je razvidno, da je bil takrat že dodobra znan slavn »oslovski most«. Pitagore-jev izrek in da torej pozneje živeči Grk

Lepa Dalmatinka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno blešča-lo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Pitagora ni nikakor duševni oče tega iz-reka.

Današnja srednješolska mladina naj se pri študiranju matematike tolaži z zavestjo, da se egipčanskim dijakom pred 3700 leti nikakor ni rezal v učilni-cah slajši matematični kruh.

Iskanje letala „Sovjetski sever“

Ruski aeroplan »Sovjetski sever« je odplul nedavno na polet, da razišče po-larne kraje. Od tedaj ni od letala nobene ga sledu. Vse radio-postaje na sever-nem delu zemlje so dobile ukaz, naj stalno love vesti in poskušajo kaj dozna-ti o pogrešani ekspediciji. Učenjak Lav-rov, pomočnik šefa ekspedicije na ledo-lomcu »Maliginu«, odličen poznavalec po-larnih krajev, je izjavil, da se more v kraju, kjer je letalo izginito, pluti do ok-tobra. Ako so ostali člani ekspedicije pri življenju, potem se morejo prehra-njevati z orožjem v roki, ker je tamkaj dovolj jelenov in medvedov. Sicer pa so Rusi mnenja, da je najbrže letalo kje pristalo in čaka na ugodnejše vreme, da se dvigne znova v zrak.

Visoka starost rib

Nekatere ribe dosežejo pravcato bib-lijsko starost. Krapi dosežejo bajš 500 let in je bilo v akvarijih ruskih carjev, več takih staroslavnih eksemplarjev, Do

100 let doživi celo navadna zlata ribi-ca. V muzeju v Mannheimu je pa riba, ki ni samo po svoji starosti velika zani-mivost. To je ščuka, ki je bila ujeta l. 1497 pri Kaiserslanternu. V njenih škr-gah so našli prstan z napisom: »Jaz sem prva riba, ki je bila dne 5. oktobra 1230 leta od gospodarja sveta Friderika II. spuščena v jezero«. — Ta ščuka je mo-rala biti že tedaj, ko so jo vjeli, stara najmanj 267 let.

Tunel, ki se more zapreti

Železniški tunel v St. Moritzu v Švi-ci je delal železniški družbi stalno silne skrbi. V njem pade namreč vsako leto pozimi temperatura pod ničlo, kar po-vzroča velike težkoče, ker v predoru vsa voda zmrzne. Sedaj se je železniški konzorcij odločil, da napravi konec temu nesnosnemu stanju. Dal je namreč napraviti dvojne velikih vrat, ki se bodo hermetično zapirala ter odpirala samo pri prihodih oz. odhodih vlakov. Tako bo temperatura v tunelu vedno nad ničlo in bodo tračnice proste leta, ki je znatno oviral promet.

Doba zakonskih ločitev.

— Obračam se na vas, gospod dok-tor, ker slovite kot izvrsten zagovornik za ločitve.

— Sem zaseden, milostiva, za nekaj let zaseden! Bi se že bili morali obrniti na me, ko ste bili zaročeni...!

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Ja tleh so bili vlažni sledovi, ki so vodili tudi navzgor in navzdol. Elk je pokleknil ter pazljivo motril sledove. V tretjem nadstropju so stanovali služabniki. Do služabniške sobe številka ena je vodila taka sled. Vrata sobe so bila zaprta. Odpiranje vrat ni delalo velikih preglavic. Soba je bila prazna in nje-no okno se je odpiralo na streho, ki ni bila ravno strma. Elk in Dick sta se spustila na to streho, od nje na drugo in ko sta bila tako preko treh streh, sta zagledala pod seboj malo dvorišče, na katero so vodile raz strehe celo lestvi podobne stopnice. Na dvorišču se je nahajala lopa in pred njo je neki mož snal avtomobil.

Začela sta ga izpraševati.

»Da, gospoda,« je dejal mož ter si brisal pot iz čela. »Ni še dolgo, komaj kakih deset minut, ko je prišel sem od one strani najbrž kak služabnik ter o-hitel dalje.«

»Ali je nosil klobuk?«

Mož je malo premislil ter odvrnil: »Mislim, da ga je imel. Odšel je pa v tej smeri.«

Pokazal je na ono stran lope in ko sta Dick in Elk sledila, sta se kmalu znašla na Berkely-cesti.

Ko sta izginila, se je mož obrnil, odprl lopina vrata ter narahlo zažvižgal. Iz lope je prišel Joshua Broad.

»Hvala Vam lepa!« je dejal in popolnoma nov bankovec je zdrknil v roko moža.

Broad je že davno izginil, ko sta se Gordon in Elk po brezuspešnem zasledovanju vrnila.

Po Dickovem mnenju je bilo jasno, kdo je bil morilec, kajti manjkal je eden od lakajev. Služabniki so bili dobri ljudje neoporečnega značaja. Bilo jih je šest. Sedmi je prišel v hišo istočasno z gospodom Maitlandom. Čeprav je nosil služabniško obleko, je bilo videti, kakor da poprej ni imel niti najmanjših izkušenj v tem poslu. Bil je nepri-ljubljen mož, ki ni niti sekunde dalje ostal v služabniški sobi, kakor je bilo treba.

»Očividno kaka žaba!« je menil Elk in je bil ves prevzet od veselja, ko je slišal, da eksistira fotografija moža. Ta slika je izhajala iz neke nedolžne šale, katere objekt je bila kuharica. Šala je obstojala v tem, da bi se naj v kuharičinem jerbasu našla slika najgršega moža in v to svrhu je bil najmlajši služabnik slikan.

»Ga poznate?« je vprašal Dick, ko je motril sliko.

Elk je prikimal. »Šel je že skozi moje roke in upam, da ne bo težko spomniti se nanj, čeprav se zaenkrat ne morem zmisлити na ime.«

Poizvedovanje v statističnem uradu je pa kmalu identificiralo ubežnika in zvečer je izšla povečana slika, ime sluge, njegova prejšnja imena in splošna karakteristika v vseh večernih listih.

Eden od služabnikov je izpovedal, da je slišal strel. Bil je pa mnenja, da je kdo udaril z vratmi. To mnenje je bilo

opravičljivo, kajti gospod Maitland je imel navado vrata divje zaloputniti.

»Maitland je bil popolnoma prava žaba,« je poročal Elk, ko je dal mrliča prepeljati v mrtvašnico. »Na levem zapestju je divno dekoriran, žaba sedi popolnoma pravilno nekoliko po strani. Mi mogrede omenjeno je to ena od točk, ki mi je še nikdar niste pojasnili, kapetan Gordon. Zakaj je žaba tetovirana na levem zapestju, bi še razumel, ne morem pa razumeti, zakaj ni tetovirana ravno.«

Pogrešani služabnik je popoldne dobil telegram. Na to so se spomnili komaj tedaj, ko se je Elk že vrnil na policijsko direkcijo.

Na telefonično vprašanje pri okrajnem uradu, so dobili kopijo brzojavke. Glasila se je enostavno: »Napravit konec in izginiti.« To je bilo vse.

Brzojavka je bila brez podpisa. Od-dana je bila na uradu ob dveh in morilec ni odlagal z izvršitvijo povelja.

Maitlandove pisarne so bile v rokah policije in vršila se je sistematična preiskava dokumentov in knjig.

(Dalje prihodnjik.)

Sport**Poškodbeni fond**

Pričetek letošnjih tekmovali.

Sledeč vzgledu velikih inozemskih športnih organizacij je tudi JNS ustanovil lani fond za poškodovane igralce, ki so potrebni bolniške pomoči. LNP pa je z namenom, da se čim bolj dvigne zanimanje za prireditve v korist tega humanega fonda, razpisal pokale za ljubljansko, celjsko in mariborsko okrožje. Pokali so prehodni in postanejo definitivna last onega kluba, ki si ga pripori trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih. Nogometne tekme za poškodbeni fond se igrajo na pokalnem sistemu (premagane izpade).

Za mariborski pokal tekmujejo samo klubi našega mesta. Prvo leto tekmovalja za poškodbeni fond je dalo v laniški jeseni naslednje rezultate:

Svoboda—Merkur 2:1; Merkur izpade. Maribor—Svoboda 6:1 (4:0); Svoboda izpade. Rapid—Železničar 5:1 (3:0); Železničar izpade. V finalu je naš prvak ISSK Maribor premagal po veliki premoči enajstorico Rapida v nepričakovanem razmerju 6:2 (2:1) in si tako priporil prvo leto pokal LNP za poškodbeni fond.

Letos se pričnejo tekme za imenovani pokal prihodnjo nedeljo 30. m. Srečajo se na igrišču Rapida vsi štirje mariborski klubi. Maribor igra s Svobodo, Rapid z Železničarji. SK Maribor ima to pot lažjega nasprotnika kot SK Rapid oziroma SK Železničar. Rapid ima za seboj več vrlo težkih tekem in se je zlasti dobro izkazal preteklo nedeljo v igri z GAKom. Železničarjev že precej časa nismo videli, bodo pa menda radi svojega resnega in stalnega treninga enakovredni nasprotnik.

Prvenstvene tekme mladim.

Kakor smo že javili, se bodo v letu 1928.-29. vršile prvič tudi prvenstvene

tekme mladim. MOLNP je razpisal zmagovalen prehodni kip, ki postane last onega naraščaja, ki zmaga trikrat zapored ali petkrat prekinjeno. Tekmovalo se bo po točkah, a samo enkrat z vsakim klubom. Zmagovalec bo nagrajen koncem jesenske in pomladanske sezone. Za letošje je že izžrebanih šest nedelj za te mladinske tekme. Prihodnjo nedeljo se srečata v prvi igri naraščaja SK Maribora in SK Svobode, in sicer dopoldne na igrišču Maribora.

SK »Železničar« — nogomet.

V četrtek dne 27. t. m. ob 19. se bo vršil v gostilni Laufer pri igrišču sestanek vseh igralcev prvega in rezervnega moštva ter mladine. Radi predstoječih prvenstvenih tekem je udeležba za vse strogo obvezna. Istočasno se bodo določile postave vseh moštev. Sestanka se naj udeležijo tudi vsi oni gospodje, ki vršijo na igrišču dežurno službo. — Tajnik. —

Kolesarsko prvenstvo Slovenije.

Koturski savez, pokrajinski odbor za Slovenijo, razpisuje za nedeljo 30. m. dirko za cestno prvenstvo Slovenije. Prvorazredni dirkači bodo dirkali na 60 km dolgi progi Ljubljana - Logatec - Ljubljana, juniorji na progi Ljubljana - Vrhnika - Ljubljana 32 km.

Hazen.

V nedeljo 30. m. se odigra v Ljubljani prvi finale za hazensko prvenstvo Slovenije med kluboma SK Ilirija v ISSK Maribor, drugo nedeljo 7. oktobra pa v Mariboru drugi finale med istima kluboma. — Tekme za državno prvenstvo se pričnejo 21. oktobra. — Dne 28. oktobra se bo vršila v Ljubljani redna glavna skupščina hazenske zveze.

20 letnica Viktorije.

V tekočem jubilejnim letu slavi med mnogimi drugimi klubi tudi zagrebška Viktorija važno obletnico — 20letnega obstoja. Čeprav so tu in tam tudi mariborski klubi v športnih stikih z Viktorijo, vendar malokdo ve, da je to simpatično društvo prvi srednješolski klub naše države. Ustvarili so ga najnižji razredizagrebške dolnjogradske gimnazije. Po prevratu se je Viktorija radi težkih razmer združila za eno leto s Concordijo, nato pa zopet osamosvojila ter se je poslednja tri leta stalno dvigala in beležila celo zmage nad Concordijo in Haškom. V ravnokar minuli prvenstveni dobi je zasedla Viktorija v I A razredu peto mesto za Gradjskim, Haškom, Concordijo in Croatia. Svojo 20letnico proslavi jubilar v soboto in nedeljo na igrišču Gradjskega s turnirjem, v katerem sodelujejo Gradjski, Hašk in Concordia.

Sokolstvo

Razpored telovadnih ur oddelkov Sokolskega društva v Mariboru.

Oddelok	Telovadnica v	Telovadni dnevi	Ure	Vaditelj
Člani	Krekova ul.	Ponedeljek, petek	20—22	Dekleva Janko
Člani starejši	Koroševa ul.	Sreda, petek	18:30—20:30	Hvalenc Joško
Članice	Krekova ul.	Torek, četrtek	18:30—20	Naberger Stana
Članice starejše	Zrinjskega trg	Torek, petek	19—20	Lavrenčič Ivan
Moški naraščaj od 14—16 leta	Krekova ul.	Sreda, sobota	18:30—20	Lapajne Stanko
Moški naraščaj od 16—18 leta	"	Ponedeljek, petek	18:30—20	Mačus Franjo
Moški naraščaj obrtni	"	Torek, četrtek	20—22	Venuti Vladimir
Ženski naraščaj od 14—16 leta	"	"	17—18:30	Dekleva Janko
Ženski naraščaj od 16—18 leta	"	Ponedeljek, petek	17—18:30	Mačus Franjo
Moška deca	"	Sreda, sobota	17—18:30	Arnuš Otmar
Moška deca v Magdaleni	Ruška cesta	Torek, petek	16—17	Franc Kaučič
Ženska deca	Krekova ul.	Sobota	15—17	Pipan Mira
Najmanjša moška in ženska deca	"	Sreda, sobota	14—15	Žilher Nada

Urniki stopi v veljavo 26. t. m. Vpis telovadcev in telovadk se vrši pri vaditeljih oddelkov ob vsaki telovadni uri. Urnik za žensko deca v Magdalenskem predmestju izide v prihodnjih dneh.

Mali oglasi, ki objavlja v pe-ro-dovalce in redneje namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitno, doplačevanje in ogla-si trgovskega ali robljanskega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Praktikantinja

z znanjem strojeписа se takoj sprejme v tovarniško podjetje. Ponudbe nasloviti na upravo lista pod št. 1822. 1822

Učenca

iz dobre družine, sprejemem v specerjsko trgovino. Vprašati Tattenbachova ul. 3. 1820

Kredenca

za jedilno sobo črna, kredenca za kuhinjo bela, obe moderni in po ceni, madraci, otomane na prodaj. Vprašati Rotovški trg 4. 1816

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Rožnata foulard svila

za poletne obleke od 68 Din naprej pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Kavarna Park

sprejme abonente na dobro domačo hrano. 1808

četrtek 27

Svengali

petek 28

Svengali

Velika kavarna

četrtek 27

Svengali

petek 28

Svengali**LOURIE**VEZANE PLOŠČE
(SPERRPLATTEN)

1789

GLAVNO ZASTOPSTVO:

STAVBENO IN UMETNOMIZRSTVO
A. ROJINA & COMP.
LJUBLJANA, SLOMŠKOVA ULICA 16

TELEFON 2480

TELEFON 2480

V KAVARNI EVROPA

Samo še par dni nastopa Gärtner Stoll. V slučaju slabega vremena bo v nedeljo popoldne velika družinska predstava.

Livarski

koks

in angleški kovaški premog dospel. Kovaški in kurilni koks stalno v zalogi

Mejovšek

Tattenbachova 13, tel. 457

Morske ribe

se dnevno pečejo edino v „Prvi dalmatinski kleti“ Maribor, Mesarska ulica 5

1814 **Povodnik**

Največja izbira jestvin za izletnike in turiste najceneje v delikatesni trgovini

L. UHLER, MARIBOR

GLAVNI TRG (Rotovž). 1017